

Výtvarná výchova – úprava platná od 1. 9. 2009

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je část vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, ve 3. až 5. ročníku jedna hodina týdně. V 6., 7. a 9. ročníku je vyučován dvě hodiny týdně a v 8. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá na 1. stupni většinou v kmenových třídách a dle potřeby jsou používány ostatní prostory školy.

Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce (např. projekty, návštěvy muzeí, výstav, pobytové akce).

Důraz je kladen na porozumění výtvarného umění a chápání výtvarné kultury, schopnost žáků citlivě vnímat svět kolem sebe, prožívat jej a objevovat v něm estetické hodnoty. Výtvarná výchova směřuje k praktickému osvojování potřebných výtvarných dovedností a technik, rozvíjí přirozenou potřebu žáků vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Výchovné a vzdělávací strategie

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova směřují k vytváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vést žáky k rozlišování a k používání termínů ve výtvarné oblasti
- vést žáky k chápání vzájemných souvislostí zobrazovaných předmětů a uplatňování představivosti a fantazie

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k vyhledávání potřebných informací o jednotlivých druzích umění a uměleckých žánrech
- vytvářet u žáků dovednost hodnotit uvážlivě umělecká díla a být schopen svůj názor obhájit
- vést žáky k řešení přiměřených úkolů ve vizuálně obrazných vyjádřeních

Kompetence komunikativní

- vést žáky k používání umění a kultury jako způsobu dorozumívání
- vést žáky k využívání poskytnutého prostoru k vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k získání sebedůvěry při vystupování před spolužáky, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování názoru druhých na společně prožitý estetický zážitek a k obhájení svého názoru
- vytvářet u žáků zásady slušného chování na kulturních akcích

Kompetence občanské

- vytvářet u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- seznámit žáky s výtvarnými díly a jejich autory
- vést žáky k respektování naší kulturní a historické tradice, aktivně se zapojovat do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování zásad pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- vytvářet u žáků obecné pracovní návyky, schopnost tvořit jednoduché pracovní postupy a vlastní výtvarnou práci

- vést žáky k využívání kompetencí získaných v rámci výtvarné výchovy pro svůj další rozvoj

1. stupeň

Hlavním cílem je rozvíjet fantazii, představivost s využitím blízkosti světa pohádek a bájí. Umožnit dětem uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení a prožívání.

Osnovy

1.- 3. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy

Uspořádání objektů do celků

Reflexe a vztahy zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly - vyjádření hmatové, sluchové a pohybové

Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba

Uplatňování subjektivity

Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba

Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

Ověřování komunikačních účinků

Osobní postoj v komunikaci

Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

4.- 5.ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich kombinace, proměny v ploše

Uspořádání objektů do celků

Reflexe a vztahy zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly - vyjádření čichové a chuťové

Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, elektronická média, reklama

Uplatňování subjektivity

Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama

Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

Ověřování komunikačních účinků

Osobní postoj v komunikaci

Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

Proměny komunikačního obsahu

1. ročník			
<i>očekávané výstupy žáka</i>	<i>učivo</i>	<i>průř. témata</i>	<i>mezipř. souvislosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy hra s barvou vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) 		M – Geometrie v rovině
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba fantazijní představy hra s barvou 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů)	Čj - Vyprávění
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 		
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 		
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření 		Hv – Výrazové prostředky v hudbě (poslechové činnosti)

2. ročník			
<i>očekávané výstupy žáka</i>	<i>učivo</i>	<i>průř. témata</i>	<i>mezipř. souvislosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy hra s barvou vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) 		<p>M – Geometrie v rovině Čj – Vypravování (dějová posloupnost) Hv – Poslechové činnosti Pv – Vlastnosti materiálů</p>
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba fantazijní představy hra s barvou 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality)	Čj – Abeceda, dětské ilustrátory Hv – Kresba k písni
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 		
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 		Pv – Lidové zvyky a tradice Čj – Tvořivé činnosti s literárním textem
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření 		Čj – Základní komunikační pravidla

3. ročník			
<i>očekávané výstupy žáka</i>	<i>učivo</i>	<i>průř. témata</i>	<i>mezipř. souvislosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy hra s barvou vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) 		Hv – Poslechové činnosti
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba fantazijní představy hra s barvou 		Hv – Kresba k písni Čj – Ilustrace, ilustrátor Aj - Barvy
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 		
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 		Pv – Lidové zvyky a tradice Prv – Místo, kde žijeme
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepečení (jak se promítá mé já v mém chování)	Pv - Stavebnice

4. ročník			
<i>očekávané výstupy žáka</i>	<i>učivo</i>	<i>průř. témata</i>	<i>mezipř. souvislosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama) 		Inf – Grafický editor (malování)
<ul style="list-style-type: none"> užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 		
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 		Tv – Základní cvičební polohy, postoje
<ul style="list-style-type: none"> nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, animovaný film, comics, struktura, plastika a elektronický obraz 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepečení (já jako zdroj informací o sobě; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování)	Tv – Základy tance Pv – Lidové zvyky a tradice
<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 		

4. ročník

4. ročník			
prostředků a postupů současného výtvarného umění)			
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování • odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přijatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	<p>MUV – Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) • vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 		

5. ročník			
očekávané výstupy žáka	učivo	průř. témata	mezipř. souvislosti
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama) 		
<ul style="list-style-type: none"> užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 		
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 		Čj – Technika čtení, čtení uměleckých a naučných textů
<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, animovaný film, comics, struktura, plastika a elektronický obraz 	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou)	Hv – Poslechové činnosti, hudební výrazové prostředky, hudební prvky Čj – Reklama Inf – Vytvoření a úprava obrázků, vkládání a úpravy
<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 		

5. ročník

5. ročník			
<p>kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování • odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přijatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	<p>MUV – Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života)</p>	<p>Pv – Lidové zvyky a tradice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) • vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 		

